

Demény Péter

Beszélgetés a tükörrel

TARTALOM

Vers
Álom
Szonettgyalázó
Kuplé a vers eltűnéséről
Bús ballada
Apollinaire elfeledett dalaiból
Sláger
Pikáns sláger
Egy szerelem töredékei
Sanzonok
Hétfőig
Ha le tudnám írni
Éjjel. A trubadúr zokog
Recept
Beszélgetés a tükörrel
Ballada
Kocsmadal
Egy fél flakon
Önvád
Találkozás
Lehetőségek
Fölmentés
Dal, lampionoknak
Kész a leltár
Tájkép
Még egyet
Levél a fiamhoz
Végrendelet
Öregek könyve
Drága barátaim...
Gyávaság
Halál

Vers

Büszke szavakkal, mondatokkal takartam el az életem.
Velük talált rám, általuk tett magáévá a szerelem.
Minden pontos, félelmetes, hidegen forró, mint a vágy.
Mutatóujjammal simogattam, s fölfaltam volna már a szád.

Szótagok, szavak, mondatok tornyában tartlak fogva Téged.
Ha mindenkitől el vagy zárva, csak úgy mondhatlak az enyémnek.
Úgy lehetsz enyém, ha nem sírsz, csak ülsz a tágas, hűs teremben.
Költő vagyok csupán, nem örült, sem pedig gonosz vagy kegyetlen.

A szavakat tartani kell, mert különben megbokrosodnak.
Magamnak nem köszönök semmit, csak sarkantyúmnak, ostromnak.
Mindent megmutatok, ne félj, semmi sem szólhat ellened.
De ha meg akarsz szökni innen, megnyílnak az egek.

Eső zuhog, villámok döngnek, dühödten tombol a vihar.
Nincs menekvés: Isten támad, halálra sújt szavaival.
Elhagy az élet, Te is eltűnsz, nincsenek szavak, mondatok.
A vár fölött tébolyult fényü, szörnyen vigyorgó Nap ragyog.

Álom

Három kövér varangyálom
Terpeszkedik a szobámon
Sajátomat nem találom
Hová lettél édes álom

Hányszor álmodtalak édes
A sötét vajon mit érez
Mikor koromüvegéhez
Érnek a szárnyaid édes

Nem tudom perzsel a lámpa
Eltapos a varangy lába
Halálíz fut szét a számba
Mikor megsebez a lámpa

Vajon a te álmod voltam
Vajon fölibéd hajoltam
Vajon lelkedet lapoztam
Mikor voltam hogyha voltam
Mikor a te álmod voltam

Szonettgyalázó

Hát nem tudod, már régen nem tudod,
hogy mi volt, mi lesz, mi lehet,
leszállt a köd és zúgó homlokod
marokra fogják a fellegek;

minden eltűnt, a régi délelőtt
elillant, sűrű, öreg este lett,
rózsaszín sálas, édes, drága nők
nem simogatják már a testedet,

lefutott minden kusza álmodás,
ráncos nő lett az idő, molett
combjain immár nem matatsz tovább,

nem segít már a sok hülye szonett,
mindegyik stílus zörgő, rossz kabát,
és mással fekszik le a szép Odette.

Kuplé a vers eltűnéséről

Kányádi Sándornak szeretettel

Egy csöndesszürke délután
A ritmus magamra hagyott
Csak álltam bámultam sután
Egy csöndesszürke délután
Hogy így magamra hagyhatott

Ilyen egyszerű volt hát minden
Kinyitottam az ablakot
A vers eltűnt a nincseimben
Ilyen egyszerű volt hát minden
Kinyitottam az ablakot

Elvitte mind a szavakat
Minden épkezláb mondatot
Lélegzetem is elakadt
Elvitte mind a szavakat
S minden épkezláb mondatot

Végignézttem a testemen
Vajon én megvagyok-e még
Úgy tűnt el mint a szerelem
Végignézttem a testemen
Vajon én megvagyok-e még

Álltam és csodáltam magam
Üres szoba üres tekintet
Szomorú költő szótalán
Álltam és csodáltam a nincset
Üres szoba üres tekintet

Bús ballada

Herceg! Cinikus zöld szemed
A nők testét magába szívja,
Imádnak ők, érted repesnek,
Isteni múzsák légyapírja!
Hercegem! Szíved szagos zsírja
Ellopja rövid boldogságom.
Sok női szép szem visz a sírba,
Mit arcodon pihenni látok.

Tudom, nem mondhatod nekik:
„Ím itt a másik, nem is undok,
Keressétek a kegyeit,
Bár lehet, végül belebuktok;
No gyerünk, lám, mi sokat tudtok:
Rövid gyertyák a félhomályban -
És te?! Minek kell szerterűgnod,
Mihelyt megpillantod, a vágyat?”

E szöveg túl szép is nekem,
Túlcizellált, már-már barokkos,
Mert ugye tudod, hercegem:
Nem én rugdosom - engem rugdos
Folyton a vágy; s fülembe sugdos
A lotyós, ritmizált halál -
Minek is kellene hazudnod,
Ha tied minden nő ma már?

Hát szóval, herceg: ne hazudj,
Sose tudd meg, hogy mit akartam,
Sose tudd meg, hogy így vagy úgy,
De mindig - mindig! - lemaradtam,
És bánatom fehér falakban
Lakik, s a teleírt papíron
A rongyos, szétbaszott szavakban...
Herceg! Hát nem hagysz most se sírnom?!

Apollinaire elfeledett dalaiból

Lány

előttem lépkedett a lány
szellő sodorta az uton
kecses hullámos szép talány
comb mell és minden gondolom

szerettem ó mert gyönyörű
ahogy előttem járt sudáran
lobogó fényű láng ölü
fölszivódott az éjszakában

néha még káprázik szemem
golyó döfi át a sötétet
úgy tűnik itt a szerelem
és újra látom azt a szépet

már érzem tudom itt a vég
hátamat csípi ostora
elviszem el a lány nevét
nem támad föl többé soha

Sláger

Ó asszonyom a vágy előtt mondja meg mért olyan kegyetlen
A csillagok az is kevés amit elérhetünk mi ketten
A fájdalom sebembe már ha nem kapom meg itt magát
Ha nem csókolhatom azonnal lágyívű szép hattyúnyakát
Az életem gyorsan mulik míg kegyed visszautasít
A halál egyre közelít szájában már a ronda síp
Ne vessen hát ne vessünk együtt ó én gyönyörű angyalom
Nincs semmi szebb se izgatóbb mint éppen ez az alkalom

Ó asszonyom legyen enyém ne utasítson többé vissza
Ne nevesse kegyetlenül szmokingba ugrott vágyaimra
Alig várom perzsel a nadrág hogy ezt a rongyot levethessem
Hát kérem szépen asszonyom hogy rajtam többé ne nevesse
Ha még egyet kacag esküszöm leteperem magát az ágyra
És ott csókolom ehhez mit szól ott ölelem magát halálra
Semmi sem tarthat többé vissza se tiltó szava sem az illem
Még egy édes lyuk lesz betömve szörnyű szívtelen nincseimben

Pikáns sláger

Dallam suhan a zongorán,
szájába vesz a szőke lány,
mikor a lány szájába vesz,
susog, dübög, üvölt a dzsessz.

Én most már nem vagyok sehol,
a zene most már szót se szól,
a szerelem félrebeszél,
hajamat babrálja a szél.

Úgy dúdolom a slágerom,
elmegy tőlem a fájdalom,
elhagy és hátra se tekint,
elkezdem dúdolni megint.

Suhan végig a zongorán,
szájába vesz a barna lány,
mikor a lány szájába vesz,
üvölt, dübög, susog a dzsessz. (s megint előlről)

Egy szerelem töredékei

(Ami egy szakítás után megmaradt)

(Tudod, hogy nincs bocsánat)

A francba már
mióta vársz
keresed a szerelmet?
És most, hogy megjött, menjen el,
ne tudja, hogy mikor mi kell,
s még kérjen engedelmet?
Bocsánatot, hogy döntened
már megint nem, nem lehetett,
nem hagyott soha, semmi?
Bocsánatot, hogy otthagyd,
de persze, hisz „költő vagyok”
mégsem tudod feledni?
Kérjen elnézést, hogy a vágy
nem tudja, hogy miként tovább,
hogyan kell tönkremenni,
s ahhoz, hogy életben maradj,
nem kell a lélek, csak az agy
kamráiban rohadni?

(A szerelem gyötrelmei)

Egy nagy csönd kellene nekem,
csak én legyek és csak magammal.
Gyötörjön szét a szerelem,
ne védhessem magam szavakkal.
Ne rímeljek felhőtlenül,
mintha bizony csak költő lennék.
„Ez sokba kerül még neked,
hiába is szeretnéd.”
Küzdjek meg minden mondatért,
szerelem nélkül, egyedül.
Ne tépjén szét a robbanás,
ne óvjanak a repeszek,
ne menekülhessek Freudba, Jungba,
Dosztojevskijbe, másegyébbe.
Kurva élet! Ne szaladhassak
semmi felvilágosult izébe.
Csak tudjam, az ő keze nincs itt,
az ő bőre, az ő haja,
csak hiányozzon a karomból
váll-csípeje-dereka,
csak féljek, hogy nem lesz tovább,

hiába véd a gyávaság,
hiába rohannak az elvek:
az élet jön, az élet elmegy.

(Sanzon)

Ó istenem, hogy együtt egyre mentünk,
aztán mégis elváltak útjaink.
Ne félj tőlem, hisz annyiszor nevettünk,
és ma is érzem régi csókjaink.
Hát ne hidd azt, hogy elmúlik az élet,
elbúcsúzik a fáradt szerelem.
Orvoárt mondsz a régi szenvedélynek?
Nem fogadja el, azt hiszem.

(Mentegetőző szonett)

Tudod, kedves, én sohasem hazudtam,
csak az igaz volt egyre kevesebb.
Hát mondtam én is, mondtam, amit tudtam -
veled maradni mégsem lehetett.
Megesküdtem fényre, félhomályra,
s vertem a fejem: mindent elsiettem!
Csókodra vágytam és az éjszakákra,
tapogatóztam a félelemben.
Tudod, nekem is fáj, hogy végetért,
és nem is tudom, hogy vajon miért
kellett neked szerelmet vallanom.
Tán jobb lesz így. Csak azt ne hidd, hogy tényleg
búcsút mondhat egy férfi kedvesének,
s őt nem üldözi már a fájdalom.

Sanzonok

1. (lemondó)

Hagyj elmennem, mert sok a fájdalom,
a lemondás felgyűlt az arcomon,
a szerelem most tényleg nem elég,
lotyó voltál, nem lettél feleség,
nem akartál, csak használtad a testem,
s azt akarod, a sértést elfeledjem.

2. (sár és vágy)

Nincs semmi baj, most vége, vége, vége,
a szerelem szétszállt a szélbe,
elment a vágy, hiába keresem,
itthagytál, kedves, kegyetlen kedvesem.
Fáradtan már a versem se a régi,
hol a másod, kit szerettem, az égi,
gyúrom itten, de régen csak a sárból:
ne kenj magadra többet már a vágyból.

3. (kegyetlen alkonyat)

összemaszatolt arcodat
széttöri már az alkonyat
nem akartam hogy itt legyél
már itt az ősz jaj itt a tél
ne nyavalyogj elszáll a bánat
repül a szerelem utánad

4. (unalmas ágyak)

mindent akartam ez lettél belőle
átkerültél egy könnyű léha nőbe
rossz álom lettél vágyak lusta vágya
ágyunk most már a bús unalmak ágya

övön alul már csak ütünk ütünk
a simogatásról leszokott az ujjunk
nem tudhatalak megtalálni többször
kiléptél kiléptél a csöndből

mi ezek itt mi ez a vers
csókolj táguj szeress szeress
harapj harapj ne tórd tovább
ezt a képtelen éjszakát

5. (lambadás csillagok)

ki fog derülni nincs tovább
egyre gyűrtöttebb lesz a vágy
most már nem izgat fel a csókja
nem üvöltök a csillagokra
ez a gyötrelmek lambadája
ó csillagok romantikája
mi kéne mondd meg mit akarsz
tán szerelmes vagy mi a fasz
tán érzelegsz itten nekem
nem kell most már a szerelem
kell a bánatnak annyi bánat
no add ide végre a szádat
hadd csókoljam faljam fel holnapig
a vágy a vágy az majdnem széthasít
az illatod az minden pillanatban eltalál
a tested akarom a tested szerelmet zabál

6. (tangó)

tudom hogy férfi vagy
na mit szólsz hozzá én egy nő vagyok
szemtelen rongy alak
mindent adtam többet nem adhatok

na kopj le végre már
me mingyá kinyitom az ablakot
a farkad is feláll
de most már nélküle is elvagyok

mit gondolsz mennyi vágy
gyűlt föl bennem milyen a testem
keresd meg jóanyád
és csókjaidat elfelejtem

nem tudtam dönteni
illetve dönteni csak így tudok
tűnj el ne könyörögj
a szerelem már régen elhagyott

7. (a hús dicsérete)

vágyom a nőt hűvös halomba
üdvözül a húsa sikongva
belédől ölelő karomba
lelkét vágyom s a teste jut

de minden virág elvirágzik
az ábrándozástól a vágyig
a félelemtől a halálig
félígaz félhazug

szeretni csak veled akartam
minden örömet megtagadtam
minden sebemet elvakartam
ne mondd hogy nincs már semmi se

csodát is adtál és mosolyt
mára mindkettő elkopott
veszem tehát a kalapom
zárt ajtón hova menni be

8. (kopog az élet)

Kisded játékainkban már életünk kopog:
mondja, asszonyom, szeretni hogy szokott?
Túl sok soraiban a kétely, kevés a vágy,
mondja, asszonyom, jönne velem tovább?

Szeretném annyira, nem szerette úgy senki,
ha mindenkit feledne, engem úgysem tudna feledni,
mint ahogy, látja kegyed, én sem feledhetem magát:
hát mondja, asszonyom, jönne velem tovább?

9. (a vágy csalása)

Különös lány, rég nem hat rám, nem érdekel a furcsaságod,
szívemet hiába keresed, meg most már többé nem találod,
illetve hogyha megtalálnád, hát én is nagyon meglepődnék:
szomorú szavaim a vágyat régen a szakadékba lökték.

A vágyat, úgy értem, irántad, én réges-régen elfeledtem,
szerelmemet, mi téged illet, elsze - érted már? - elszerettem,
kegyetlen voltam már elégszer, most nem akarok hazug lenni:
csodáltalak, csodáltalak, de tényleg nem érdekel semmi.

Kínoztál éppen eleget, és kínoztalak én is téged,
nem tudlak gyötörni tovább, nem tudok szorongani érted,
nem tudok verset írni hozzád, nem tudok verset írni rólad:
mindig ígérted a csodát, és minden nappal elnapoltad.

Soha olyan gyönyörű éjjel, ó, félelmetes éjszakák,
nem tudtam élni nélküled, nem tudtam nem gondolni rád,
reszkető szívvel, béna aggyal nyugtattam meg a testemet -
de most ennek, mindennek vége. Érted, szenyóra? Elmegyek.

Hétfőig

Egy hosszú, csöndes hétvége, amikor
rádió zúg, evőeszközök csörögnek,
rántott hús illata száll,
gyerek gagyog,
szóval minden a legnagyobb rendben,
hátradőlsz a fotelben,
és egy lányra gondolsz.
Egy lány, aki úgy odabújt hozzád egy bulin,
hogy még a válásra sem tudtál gondolni.
Hozzád tartozik - olyan egyértelmű volt,
és olyan gyönyörű, odaadó, bánkódó mozdulat,
hogy mindez itt, egy bulin, és a csempékálya mellett egy széken alszik a barátja.
És úgy megcsókolt, hogy mindent értettél,
és tudtad, fogsz még érteni semmit is,
olyan semmit, hogy minden fal leomlik.
És másnap is megcsókolt, és reszketve vártad a harmadnapot.
És miközben miatta volt a legnehezebb kibírni,
miatta volt mégis a legkönnyebb,
mert a tied volt,
és ezt már még ő se vonhatja vissza.
Mert szeretted és szeretett, és valahogy erre gondolva
mégiscsak könnyebb kibírni
hétfőig.

Ha le tudnám írni

Ha olyan tárgyilagosan, szenvtelenül tudnám leírni azt a délutánt,
amikor valami örület hatására szakítottam vele
(éppen tizenharmadika volt, meleg szeptemberi nap),
ha olyan szárazon, objektíven le tudnám írni,
mint Konsztantinosz P. Kavafisz,
többé talán semmi sem szorítaná össze a szívem,
nem verejtékeznék éjjel, nem szoronganék,
hanem aludnék, mint minden rendes ember.

Ha le tudnám írni, ahogy arcára kiült a fájdalom,
ahogy öltözködni kezdett
(utoljára voltunk együtt akkor, utoljára szeretett,
de én már azt hittem, nem szeretem őt),
ahogy még egyszer visszanézett azzal a gyönyörű mélybarna szemével,
ahogy a mozdulattól frufrui a szemébe hulltak.

Egyáltalán, ha le tudnám írni az arcát.

Éjjel. A trubadúr zokog

Vajon mi lett, én már nem is tudom...

Hát hazament, ne búsulj, apafej,
holnap is megcsalja majd a férjét,
és persze veled, mással senkivel.

Hogy elment most? Hát egyszer elmegy ő is,
nem ülhet nálad egész éjszaka.

Kihűlt a csönd, és olyan furcsán néz rád,
hogymajdnem fölfal ez a kis szoba.

Mért sírsz vajon? Hisz tudhattad - no nem? -
hogymajdnem bújjik s mással fekszik ágyba,
mással éli igazi életét,
tégd belök a furcsa félhomályba,

hol nincsen semmi, csak a bútorok
s a tükrök sötét fényei ragyognak.

Tied az éjjel (no nem az egész):
ne udvarolj a boldog nappaloknak.

Recept

Belebújni valakibe,
belefurakodni teljesen,
rágni, rágni, egyre csak rágni,
felfalni minden sejtjét,
csámcsogva kiszívni a csontjaiból a velőt,
de úgy, hogy lélegezni se tudjon,
és az étvágytól, az izgalomtól, a jóllakottságtól mi magunk se tudjuk,
de ne hagyjuk abba,
nem szabad abbahagyni,
egyetlen szünet sem engedélyezett,
csak a habzsolás éhes disznóra emlékeztető zajai,
nem törődni a fájdalommal, amit neki okozunk,
nem hallani sikolyait, kiáltásait, üvöltéseit, hörgéseit,
ne érdekeljen semmi,
ez már úgysem ember, ez már csak egy roncs, hát minek szánjuk,
kitől szánjuk,
és amikor mindenét felfaltuk,
mikor már a porcogóit is elropogtattuk,
mikor már egyszerűen nincs mit enni rajta,
mikor már a csontjai is porrá válnak, és szétszállnak a semmibe,
akkor szélesre tární az ablakot,
olyan furcsa szag lett, nehéz a levegő,
nagyot nyújtózkodni, jóllakottan ásítani közben,
néhány lépést tenni a szobában,
és mielőtt ledölnénk az ágyra,
mielőtt elaludnánk,
olyan jót ettünk, igazán,
akkor azt mondani:
pedig szerettem.
Tényleg szerettem.

Beszélgetés a tükörrel

Azt mondtad neki, szereted,
mert minden lánynak, nőnek, asszonynak ezt mondod,
ha a legcsekélyebb remény van arra, hogy beléhatolj,
és remény mindig van, ugyebár.

Azt mondtad neki, szereted,
aztán magára hagytad a terhességével,
és kedvesen bátorítottad az abortusza előtt,
olyan kedvesen, mint akinek semmi köze semmihez,
de a szíve, az persze nagy.

Azt mondtad neki, szereted,
igazán csak őt szereted,
csak őt szereted igazán,
de este a feleségedhez mentél haza,
és szóról szóra ezt mondtad neki is.

Nagyanyádnak is ezt mondtad,
és mire hazaértél, már csak egy holttest feküdt a padlón,
egy holttest, amelynek már nem mondhattál semmit.

És nagyapádnak is ezt mondtad,
és az ő holttestét még csak nem is láttad:
nem voltál kíváncsi rá.

Pedig őket is szeretted,
és őket is igazán, őszintén.

Már ahogy az ember általában
szeretni szokott.

Ballada

Vécésnéni volt az anyám, az apám sem hagyta alább.
Minden este jól berúgott, minden este jól megverte.
Így volt, így volt, kicsináljak, én sem tudok másképp tenni.
Feleségem ritka madár, éjjel-nappal zöld a háta.

Mikor este hazamegyek, brazil sorozatok sírnak.
Odaégett mind a rántás, most már mit egyen az ember.
Iszok még egy kicsi vodkát, hátha akkor jobban hányok.
Ököllet ütöm az asszonyt, most már bőghetsz, Esmeralda.

Nem vagyok én kemény fickó, csak hát tényleg kicsináljak.
Ha felállok az asztaltól, a kollégák bosszantanak.
Hányszor kúrtad meg az asszonyt, hányszor kérdezik meg még ezt.
Ha egyszer közéjük rúgok, mindnek szétszakad a töke.

Gyere, gyere, kicsi lányom, ne sirasd az anyukádat.
Ne sirasd az anyukádat, ő már úgysem tehet semmit.
Nézek neked brazil filmet, odaégetem a rántást.
Novemberben gyertyát gyújtunk minden egyes éjszakára.

Kocsmadal

a pakliban a pakliban
hej mennyi minden benne van
piros sálas amazonok
kiket szecskába vagdalok
azt mondtam neki szeretem
s ő mégse mondta szerelem
tán játszadozik ez velem
me mingyá le is teperem
mert ugye ez is benne van
a pakliban a pakliban
az el-eltörő nevetés
sikító papírsercegés
véresre harapott ajak
elálló fülű alkonyat
hangosan hersegő fogak
eltakarod az arcodat
a pakliban a pakliban
úristen minden benne van
tollad füzeted versed is
szemed szíved s a lelked is
nappal éjszaka reggel is
tedd bele végre eztet is

Egy fél flakon

Mennyi minden a szerelem!
Csillogó vágy az ajkakon,
krúgató kacsák a tavon,
lúktető csók a szíveken -
de most arról szól a dalom,
hogymár legyen bárkivel,
bárhogymár fogyjon a hitel,
mindig marad egy fél flakon!

Ha összever is szereted,
s ha könny szárad az ágyadon,
s ütés kéklik a lábodon,
nem is szólva a hátadon,
akkor is csak kedves neked -
mert ilyen ez a szerelem:
mindig marad egy fél flakon!

Hogymár tabletta-e vagy kenőcs,
ezt meg nem mondja senki sem.
Nem tudja ruszki, jenki sem.
S ha nem csinos és szexi sem,
s ha négy paripán jön az ősz,
és ereszkedik már a lőcs
akkor is ez van (ez vagyon) -
mert ilyen ez a szerelem:
mindig marad egy fél flakon!

Herceg! E furcsa balladát
üldözheted a friss nyomon,
üvöltheted, hogymár netovább,
szidhatod anyád és apád,
hűtlen szeretőd tomporát,
átsírhatsz az éjszakát,
szenvethatsz háton és hason -
a szerelemből (ez ilyen)
mindig marad egy fél flakon.

Rég nem szereted, ó tudom,
ő mégis, még mindig szeret.
Kibámul most az ablakon,
s az éjbe suttogja neved,
s bármit is kívánsz, egyenest
neked küld száz szívesemest,
és másolatot senki sem
kap, mert csak téged szeret,
ahogymár csak kifer a lukon.
Értsd meg, ilyen a szerelem:
mindig marad egy fél flakon.

Önvád

Nőtől nőig lökődsz, tévelyegsz bután,
s amit találsz, rég nem a szerelem,
még csak nem is az élvezet,
csak valami furcsa mocsok,
még bűnnek sem fölemelő,
pitiáner, ócska kefézés.

Nőtől nőig lökődsz, s nem találod
magadat köztük, csak a húsozat s a húsukat,
s ahogy egyre gyömöszkölsz -
hiába óvod homlokod:
már fölötte sem tudsz tiszta lenni.

Nőtől nőig lökődsz, szeretlek!,
mondod nekik kétségbeesetten,
ismételgeted, hátha nagy nehezen
elhiszed te is, nemcsak ők,
s mindenkit megcsalsz,
akinek azt mondtad, szeretlek,
mert mindenkinek mondtad ezt a szót.

Eldübörög a nyár
(folyton augusztus vége volt úgyis),
elpattannak az évek,
mint a villanykörtében a szál.

Öregségedre azt fogod siratni,
amiben sose hittél, vagy nagyon kevésbé,
a nőket emlegeted, akiket pedig sose szerettél,
nyavalyogsz, mert senkinek nem mondhatod, hogy szeretlek,
elvesztett szavakon keseregsz,
melyek régen nem jelentenek számodra semmit,
pedig ha hagynád,
fölzengene benned egyetlen szó zenéje.

Találkozás

Ha például kilépnék az erkélyről
egy délután, vagy inkább egy éjszaka,
gondolatban elbúcsúznék mindenkitől, akitől el kell búcsúznom,
akiket szerettem és akik szerettek,
szóval csak könnyedén kilépnék,
száguldanék lefelé,
már bánnám is, hogy ilyen hülyeséget csináltam,
és akkor hirtelen visszarántanál.

Vagy nem tudom,
csak úgy sorolom a lehetőségeket,
igazán annyi van,
például ha nemcsak azzal élhetnék, akit szeretek,
hanem azzal is, akibe szerelmes vagyok.

Vagy - megintcsak kapásból - ha délután megéreztem volna,
hogy estére nagyanyám meghal,
és rögtön hozzászaladok.
Vagy ha már nem érzem meg - tőled sem lehet lehetetlent kívánni ugyebár -,
akkor ne nyomasszon, hogy valamiért - de miért? - nem szaladtam azonnal oda.

Vagy - szintén csak úgy, eljátszogatva a gondolattal -,
ha atomháború törne ki,
mert sem egyik, sem másik nagyhatalom nem hagyná a magáét,
az egész emberiség elpusztulna,
nők, férfiak, öregek, gyerekek,
mind, egytől egyig,
és én életben maradnék.

Akkor, talán.

De addig?

Lehetőségek

Pedig akárhol megjelenhetnél nekem:
akárhol köszönnél rám, én örvidenek.
Ha nem akarsz a lakásomba jönni
(bár lásd be, az lenne az igazi:
mégiscsak itt vagyok otthon,
itt ismerem a tárgyak illatát,
itt kérlelhetem őket, legyenek türelemmel,
ha mostanig nem jöttél, éppen az a nagyszerű, a kivételes,
hogy most mégiscsak itt ülsz velem szemben),
de ha nem akarod, mondom,
akkor legyen például a buszon,
compostáti-mi biletul, vā rog,
kérek éppen valakit,
és amikor venném vissza a jegyemet,
akkor megérinted a vállam,
én meglepetten fordulok hátra,
rádismerek...
Tovább nem tudom, de biztos rádismernék.
Vagy lehetne a könyvüzletben,
miközben a különböző köteteket nézegetem,
s azon töprengök, mire adjak ki és mennyit.
Vagy a kocsmában, ahol egy furcsa mosolyú,
villanó tekintetű lánynak udvarolok éppen,
forralt bort iszunk vagy sört,
mindegy, végül is.
A csipkebokor rég kiment divatból.

Fölmentés

Most már ne igyekezz,
ne borítsd föl a programod miattam,
ne tépd ki a határidőnaplód lapjait:
fölmentelek a találkozás alól.

Ne nyugtalankodj, ne nyomasszon semmi,
ne furdaljon a lelkiismeret,
ne forgolódj álmatlanul éjszaka -
ha megjelelnél, se hinném, hogy itt vagy.

És azt se hidd, hogy tönkretettél,
elrontottál egy életet,
megcsaltad a reményt, mittudomén.

Most már én sem hiszek,
már nem is tudnék hinni,
nem is akarok.

Isten bizony (furcsa fordulat, mi?!),
ha találkoznánk, a szemedbe néznék
(ezt azért semmi pénzért nem mulasztanám el),
de aztán lassan, - -
elfordítanám a fejemet.

Dal, lampionoknak

Nincsenek már szavaim másnak,
csak a leskelő hallgatásnak,
csak fáj valami, fáj nagyon -
dübögő fájdalom.

Nem tudom, mitől lett a vágy,
csak azt hiszem, nincsen tovább,
néha mintha semmim se volna -
iszonyu óra.

Csak írom, írom ezt a verset,
halad a filc, a papír perceg,
és mintha minden igaz lenne -
ne higgyél benne.

Kegyetlen, mondanám magamnak,
ha hinni tudnék a szavaknak,
hogya a filc is nem hazudna -
vigasz ha volna.

Kész a leltár

Hálistennek, ingem most van elég:
barna, szürke, meg lila és fehér is,
hosszú ujjú, sőt, rövid ujjú is.
Zakóm kettő, de a sötétlilát
csak az esküvőkor vehetem föl.
Nyakkendőm számtalan, legalábbis ahhoz képest, hogy mennyire utálom.
Trikóm is van, és bugyim rengeteg.
Zoknijaim közt kevés a sötét színű,
pedig elegáns ruhával csak az megy.
Nadrágjaim kezdenek szűkek lenni,
de a baj azért még nem túl nagy,
az egyiket kifejezetten kedvelem.
A cipőimet régen kitapostam,
egyetlen pár állja a próbát, a legújabb.
Zsebkendőt csak olyankor viszek,
ha nagyon folyik az orrom, vagy fogorvoshoz készülök.
Télire sapkám van, sálam is kettő,
kesztyűm fekete bőrből,
meg egy ormótlan bakancsom
Kalappal, sétabottal nem élek.

Tájkép

Csak másodika, de már annyira november.

Tegnap temető, tömött gyertyafény,
megünnepelt halál.

Beteg a barátnőm,
rozsdás leveleket hullat a szerelem.

Kóbor kutyák a Monostori úton,
bandukoló kocsmák,
november másodika, vasárnap.

Még egyet

Istenem,
csak még egy verset szerettem volna írni,
a nőkről, persze, a szavakról,
ahogy szerettem őket,
igen, *ahogy*.

Ahogy próbáltam megkapni mindent,
ahogy nem kaptam meg egyiket sem,
ahogy örültem, amikor még azt hittem,
enyém ez is, meg az is,
minden enyém, tényleg a *minden*.

És ne hidd, hogy hazudtam magamnak,
csak nagyon vágytam a boldogságra,
mondhatni, *túl*.

Túl, túl e földi életen,
nőkön, szavakon, verseken, udvarlásokon,
remélem, mégis földereng valami,
aminek tán még nevet sem kell adnom.

Levél a fiamhoz

Rengeteg nőm volt, mégsem cserélnél velem, fogadjunk.
Tapasztalatom lett, ó, igen,
de túl gyakran nem voltam boldog.
Előtted a jövő, fiacskám,
olyan jóképű vagy és okos,
meg tehetséges.
Milyen a villamos jövője, amely mindig ugyanazon a pályán közlekedik?

Nagyapámat is sok nő szerette,
mégis meghalt végül, ő is.
88 évesen! Szokták mondani tisztelettel vegyes ámulattal,
mintha ez bármit is változtatna a dolgon.
88 évig szerette a nőket,
szerette húsukat,
imádta nyelvüket,
szívta ölüket, csókolta combjukat.
Végül mégis elnyúlt a földön,
s míg feküdt kiterítve,
nagyanyám órákig sorolta bűneit.
Részletekben vágta hozzá az életüket.

Ide jut végül a szerelem:
rosszízű életdarabkák hullonganak vissza a fejedre,
te meg csodálkozol:
ugyan miért is szerettél annyit?!

Hiszen mondták valóban, szörnyű dolog a hűtlenség,
de te azt hitted, a szeretet is számít,
még ha szerelemnek hívják, akkor is.

Hiszen az is egy másik emberről szól,
az is önzetlenség, az sem csak a tiéd.

Ne áltasd magad:
megrepedezik minden,
hull, kopog a vakolat,
s holttested körül dübögő táncot járnak az asszonyok, valamikori szerelmeid,
mint dög körül a keselyűk.

Végrendelet

Én,
az öreg, helyesebben megöregedett trubadúr,
ki egész életemben szoknyák után futkorásztam,
s úgy szerettem a viselőiket, ahogy talán senki, soha,
az alábbiak szerint végrendelkezem:
ne jöjjetek el a síromhoz, lányok, nők, asszonyok,
ne vegyétek el a feleségemtől a halálomat:
maradjon az övé teljesen.

Az életem úgysem az övé volt -
úgyis mindenemet nektek adtam,
vagy majdnem mindenemet -
s neki majdnem semmi sem jutott,
pedig csak őt szerettem.

Maradjatok csak otthon,
könnyeztetek a fotelben,
gyújtsatok gyertyát értem -
de ha nem gyújtok, az sem érdekel.

A maradék életemet is elveszítené,
ha ott állnátok a sírom körül,
mintha jogotok lenne bármihez,
mintha elvárhatnátok bármit is.

Nevetni úgysem fog soha többé,
pedig hogy szerettem a nevetését!
Ölelni úgyse fog soha többé,
pedig hogy tudott megölelni!

Nem, ne gyertek ki a síromhoz.

Maradjatok csak otthon,
hadd dübörögjön a föld a koporsómra,
hadd sírjon, ahogy ti nem sírnátok soha,
hadd higgye, hogy az ő hitvesét temetik el,
nem más, mindenféle húsok gyönyörét,
ki maga is gyönyörködött a húsokban.

Maradjatok otthon,
hadd szeressen valaki engem is,
hadd szeressen szemrehányások,
abortuszok emléke nélkül,
megbocsátva minden bűnömet,
melyekről amúgy is csak sejtelve van -
hagyjátok őt mindörökre velem.

Öregek könyve

In memoriam Sz.D.

1. Mi örömet tartogat az élet?
2. Tartogat-e még valamit egyáltalán?
3. Vizeletcseppek az ágy mellett a parketten,
4. húgytól nedves bugyi,
5. foltok a lepedőn,
6. vöröslő-barnás pettyek mindenütt,
7. pisi és szar -
8. csak ennyi, semmi több.
9. És a fájdalom, a tehetetlenség,
10. a recsegő ízületek,
11. ropogó agy,
12. dagadó láb,
13. szűkülő erek,
14. szakadó hát,
15. hályogos szem,
16. és a szív, a szív, a szív, a szív, a szív.
17. Jön a fájdalom fölfelé,
18. hogy a sípcsont reped meg tőle,
19. földemé, anyaföldemé,
20. szorul sisaknak fejtetőmre;
21. már régen csak a fájdalom
22. mutatja meg az életet,
23. sírva forognál ágyadon,
24. és nem lehet, mégsem lehet;
25. utál, gyűlöl az unokád,
26. és gyűlöl minden rokonod,
27. az éjszakát nem alszod át,
28. és majdnem-mindjárt feladod;
29. nagyon elfáradsz, mint az est,
30. egy szeretőd van csak: az éjjel,
31. a sötétségre vár a test,
32. s örökre elmegy a sötéttel.
33. Az álmaid örökre lepihented,
34. vagy máshoz szegődték,
35. ki tudja, hol vannak,
36. milyen szobában,
37. miféle díszletek között.
38. Eltűnt a szerelem.
39. Kábult hasonlatok,
40. görcsbe rándult mondatok, szavak
41. hiába erednek utána,
42. sohasem érhetik utol:
43. ez már csak a vágynak a vágya.
44. Nem jó a lekváros kenyér.

45. Nem jó a mézes kenyér.
46. Nem jó a vajas kenyér.
47. Nem jó a zsíros kenyér.
48. Nem jó az üres kenyér.
49. A húsnak nincsen semmi íze.
50. A krumplit soha életemben nem szerettem,
51. hát még a mákos laskát,
52. vagy a diós laskát,
53. vagy a túrós laskát.
54. Olyan hideg van itt,
55. nem tudom, hogy tudtok nyitott ablaknál aludni.
56. Egész éjjel randalíroztak,
57. hiába, a mai fiatalok nem jók semmire.
58. Az a Winterfeldné sem kéne naponta mosson,
59. biztos nem hagyja, hogy megteljen a gép,
60. csak azon töri a fejét, hogyan csalhatná meg az urát.
61. Itt kéne maradnom, tudom,
62. de annyira unatkozom egyedül.
63. Biztos nem zavarok?
64. Már a saját lányomtól félek,
65. az a mániája, hogy miattam kellett elválnom,
66. többet soha nem megyek oda.
67. Zsíros edények,
68. pókháló mindegyik sarokban,
69. pállott szag a szobában,
70. bili az asztal alatt.
71. Ma is volt egy éjszaka és egy nappal,
72. ez is eltelt.
73. Tegnap is volt egy éjszaka meg egy nappal,
74. az is eltelt.
75. Holnap is lesz egy éjszaka meg egy nappal,
76. az is eltelik valahogy.
77. Nekem már minden nap ajándék.
78. Amennyi hátra van még, azt kibírom.
79. Mikor bent voltak az oroszok,
80. de előbb a magyarok,
81. meg a németek.
82. Jézusmária, milyen rég volt.
83. Az oroszok egyszer az anyád bilijét vitték el,
84. abba főztek valamit.
85. A szomszédasszonyt megerőszakolták,
86. nem tudom, mi lett vele,
87. csak emlékszem, elájult a végén,
88. de nem csoda, annyi kiéhezett orosz.
89. Az a baj, hogy bennem töredékek vannak csak meg.
90. Vagy talán megvan az egész,
91. de én csak töredékeket
92. tudok elmondani belőle.
93. Istenemistenem

94. drágajóistenem
95. mértkellazéletem
96. búvaleltöltenem
97. búvaleltöltenem
98. bánattalkezdenem
99. istenemistenem
100. drágajóistenem.
101. Veszemazéletem
102. jólmegfoldozgatom
103. elviszemelviszem
104. kigomboztattatom
105. bútisvarrokrája
106. bánatoteleget
107. mindegyikujjára
108. egyhaláltkeresek.
109. Ó Uram,
110. vedd el tőlem az én testemet,
111. mert régebben csak átkozni tudtam,
112. most már csak áldani tudom.
113. Ó Uram,
114. vedd el tőlem az én izmaimat,
115. mert mindegyik ellenem fordult.
116. Ó Uram,
117. vedd el tőlem az én inaimat,
118. mert mindegyik hűtelen lett hozzám.
119. Ó Uram,
120. vedd el tőlem a bőrömet,
121. mert megkopott és összeaszott.
122. Ó Uram,
123. vedd el tőlem mindenemet:
124. a karomat, hisz már rég nem tud emelni,
125. a lábamat, hisz már rég nem tud vinni,
126. a tüdőmet, hisz már rég kifulladt,
127. a szívemet, mert már rég nem jó semmire -
128. minek dobogjon, mondd, minek?!
129. Ó Uram,
130. vedd el tőlem az életemet,
131. úgyse leszek általa szegényebb,
132. úgyse leszel általa gazdagabb.
133. Látom most az életemet,
134. mint mikor vihar van,
135. dühödten tombol az orkán,
136. öklömnyi jégdarabok esnek,
137. sír az ajtó, az ablak,
138. kopog a párkány, megy szét a háztető,
139. bent sopánkodnak: elveri a vetést,
140. betöri a kocsik ablakait,
141. akit egy ekkora jégdarab eltalál,
142. az örök életére megnyomorodik,

143. minden tönkremegy,
144. fölmegey mindennek az ára,
145. az emberek nyugtalanok,
146. föl-le járnak a házaikban,
147. nem tudnak aludni,
148. ömlik az eső,
149. az árvíz tavaly is 600 állatot vitt magával,
150. ezek a meteorológusok se tudnak semmit,
151. mindenkinek lucskos a pizsamája,
152. imádkoznak vagy káromkodnak -
153. s valaki mintha kívülről nézné az egészszet,
154. és egészen nyugodt, semleges:
155. mindenén kívül és fölül van,
156. csak néz, csak néz, és meg se moccan.
157. Életemnek hatvanhatodik évébe
158. köt engemet a jó Isten kévébe...
159. Többet adtál, ó Istenem,
160. bár másból feleannyit adtál volna,
161. negyedannyit bár, ne száraz számokat,
162. hanem életet a legjavából,
163. fényeket, nemcsak tolató tehervagonokét,
164. patkányok jóllakott nevetését,
165. disznók pocsolyás aluvását,
166. megtiport, síró gyöngyöket!
167. Ó, patetikus lesz az ember,
168. behódol a romantikának,
169. együtt zokog a szerelemmel,
170. s lefogja végül szemét a vágynak.
171. Az ágyneműtartóban,
172. ahol a fontos iratokat is tartom,
173. már ami igazán fontos,
174. nem a mindenféle hülyeségeket,
175. szóval ott van
176. egy piros kockás plédbe göngyölve
177. a te részed
178. s egy zöld pokrócban a Pistáé.
179. Nehogy megtedd, hogy mindent elveszel,
180. nehogy még a síromban se legyen nyugtom töletek.
181. Apád már úgyis tönkretette az életünket,
182. az enyémet is, meg a nagyapádét is,
183. mert soha nem láthattuk boldognak a saját lányunkat,
184. az Isten úgy adjon neki nyugalmat,
185. ahogy ő adott nekem,
186. amíg együtt éltek volt.
187. Ne veszekedjete sokat öcséddel,
188. úgy látszik, ő már így fog meghalni,
189. ha iszik, hát iszik,
190. az egész család ivott,
191. nem azon múlik, hogy ki milyen ember,

192. csak azt sajnálom,
193. hogy ő is így tönkretette az életét,
194. vagy tönkretették anyádék,
195. és főleg apád,
196. mert az az igazság,
197. hogy ő tette tönkre,
198. pedig a gyermek őt szerette a legjobban,
199. csak nehogy valami baja essen ott a katonaságban,
200. mert ezek a bűdös oláhok úgy szeretnek minket,
201. mint a kecske a kést.
202. Miben fogok meghalni, Istenem,
203. miben veszejtesz el engem?
204. A szívem fog elvinni,
205. vagy a gyomrom,
206. tudóm, mellem, hasnyálmirigyem?
207. Nagyon hallgatsz, Uram, pedig
208 - Te ne tudnád -
209. jogom van ám tudni mindazt, amit kérdezek.
210. Nekem igazán nem mindegy, hogy mennyit szenvedek.
211. Csak az nem érdekel, mikor.
212. Az igazán nem érdekel.
213. Mikor a háború volt,
214. és el kellett menjünk valahova édesapámmal,
215. a Szamos tele volt hullával,
216. úsztak, egyik a másikon,
217. és a sok bomba,
218. úgy szálltak, nem is sokkal fölöttünk,
219. ha fölnyúlok, az egyiket elértem volna.
220. De mi lesz, ha például lebénulok?
221. Jobbat is el tudok képzelni,
222. mint hogy a lányom undorát nézzem egész nap.
223. Egy anya fölnevel nyolc gyermeket,
224. nyolc gyermek nem tud eltartani egy anyát.
225. Igaz, én csak egyet neveltem,
226. azt is alig tudtam megszülni,
227. három napig ordítottam egyfolytában,
228. azóta van aranyerem,
229. úgy fáj, mint a nyavalya,
230. azóta van minden bajom,
231. bár ne szültem volna még azt az egyet se.
232. Dehát ha az ember tudná, hogy leesik, akkor leülne.
233. De én mégis tudni szeretném,
234. miben halok meg.
235. Mégse mindegy.
236. Katéterek, perfúziók,
237. injekciók, tabletták,
238. unott nővérek, gazember doktorok,
239. kórházzzag, gyűrött pizsama,
240. üres lötty leves helyett,

241. napi egy szelet kenyér,
242. részvétarcú látogatók.
243. „Olyan jól tetszik kinézni,
244. biztosan ki tetszik jönni innen.”
245. Lábbal előre.
246. Eltűnik minden örömd,
247. nem marad, csak a fájdalom,
248. rájössz, hogy nem volt semmi sem,
249. csak bilincsek a vágyakon,
250. kegyetlen, hosszú tébolyok
251. hitették el, hogy van remény -
252. az Isten furcsán vigyorog,
253. körötte penészes a fény.
254. Fölfele vágysz, de lefelé
255. húz valami, leránt magával,
256. ez egy végtelen szakadék,
257. régen nem bírsz az éjszakával,
258. csak azt reméled, vége lesz,
259. nagyot reccsensz, vérzik az égbolt,
260. pillanatra sötét egek,
261. aztán rádborul, ami rég volt.
261. Néha kinézek az emlékeim alól,
263. hosszan kapirgálok a sötétben,
264. mindegyre az az érzésem,
265. valamit meg kéne fogni,
266. valamit, ami nem hagy el:
267. nem is a halál ellen,
268. hanem a halálban -
269. valamit, amit elvihetek,
270. ami nem csal meg,
271. valami, ami csak az enyém.
272. A legutolsó örömd:
273. koporsó, dübörgő rögök,
274. hazug, unalmas, léha pap -
275. Hát ennyi volt. Lement a Nap.

Drága barátaim...

Drága barátaim, ablakom már betörte a vágy,
Pedig nemrég együtt szaladtunk a réten;
Ám ez is elmúlt, holdat hoztak a felhők,
Vad tekintetű holdat és zúzmara csillagokat,
S ahogy a sötétbe kinézek, csak a vonatot látom,
Mozdony füstölög, sínek rohannak a szélnek...
Fáradt vagyok, szememet recsegő sugarak szúrják,
Legyetek jók, ha maradtok, ne sírjatok értem:
Huhogó, vén vagonok ropogása köszönti hazámat.

Gyávaság

Iszonyú dal a sötétben: távoli táj suhogása.
Gyorsan eléri a házad, itt kopog ablakodon.
Félve lapulsz a szobádban, démonok űzik az álmot:
menni akarnál, menni, s itt maradsz, gyáva kukac.
Várod a halált, és róla (ó kedves, régi barátság)
eszedbe jutnak ismét hatalmas zöld szemei?
Nem jön ma se, te látod, s nem hozza a távoli holnap,
életed hívjad, és tőle féljél csak egyre tovább.

Halál

Mintha színtelen üveggolyón keresztül
néznéd megtörtént életed,
s nem tudnád, mért éppen ez a látvány,
kinek az ötlete volt, honnan ered,
ki akarja, hogy újra lásd a gyorsan villanó,
összevissza képek változását,
mi értelme van ennek,
mért fáradjon a szem.

Vagy mintha tágas szobát látnál,
sötét függönyök, komor ablakok,
hatalmas ágy, süppedő szőnyegek,
asztal, székek és rengeteg szereplő,
festmények a hideg fehér falon,
és bizonyára klasszikus zene.

Távolság minden összefoglalás,
távlat, hidegség, egész-álmodás,
nagyívű, lusta kompozíció,
beképzelt, üres, hazug semmiség.

Horpadt mellű sötét, dadogó csönd,
kutyák cafatokra hullott ugatása
hívja benned a végső éjszakát.

.oOo.